

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Europas landdistrikters bidrag til det europæiske år for kulturarv 2018 til sikring af bæredygtighed og samhørighed mellem byer og landdistrikter

(initiativudtalelse)

(2018/C 440/04)

Ordfører: **Tom JONES**

Plenarforsamlingens beslutning	15.2.2018
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 29, stk. 2 Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedttaget i sektionen	5.9.2018
Vedttaget på plenarforsamlingen	19.9.2018
Plenarforsamling nr.	537
Resultat af afstemningen	201/2/7
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

Konklusioner

1.1. EØSU støtter fuldt ud, at 2018 er udpeget til europæisk år for kulturarv, og roser alle bestræbelser fra initiativtagere og arrangører på alle niveauer for at øge synligheden af og fejre Europas mangfoldige og rige kulturarv ⁽¹⁾.

1.2. EØSU tilskynder alle aktører og deltagere til at anvende den bredest mulige definition af kultur og til at gøre året inklusivt for alle borgere.

1.3. Året bør ikke kun være en fejring af fortiden, men også fremme de nye og udfordrende udtryk for menneskers inspiration og færdigheder, der er under udvikling og ofte har rødder i traditioner, som er forankret i landdistrikternes kulturarv i de enkelte lande.

1.4. 12 måneder er kort tid, men det er håbet, at den ekstra indsats og de yderligere investeringer vil give borgerne et incitament til at fokusere på de muligheder, som kulturarven skaber i landdistrikter, og give et nyt boost til skabelsen af en æstetisk, social og økonomisk velfærds kapital til nuværende og kommende generationer. Efter seks måneder er mere end 3 500 projekter blevet iværksat i regi af det europæiske år for kulturarv. Andelen af projekter i landdistrikter varierer fra region til region.

1.5. EØSU støtter opfordringen fra den europæiske alliance for kultur og kunst fra januar 2018 til, at EU-institutionerne og medlemsstaterne sikrer betydelig støtte inden for den flerårige finansielle ramme (FFR) efter 2020. Udvalget glæder sig også over Kommissionens satsning på kultur i sit budgetforslag fra maj 2018 og tilsagnene i den nye dagsorden for kultur ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse om Ny kulturdagsorden (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/culture/news/new-european-agenda-culture_en

Anbefalinger

1.6. Den rige og mangfoldige kulturarv i landdistrikter bør formelt anerkendes for sin iboende kunstneriske værdi og sit økonomiske og sociale bidrag til alle europæiske borgeres velvære ⁽³⁾.

1.7. Investeringer fra offentlige kilder bør »landdistriktssikres«, så der i nye finansieringsstrømme indgår støtte til det løbende bidrag fra landbrugsfamilier og ansatte i landbruget og til NGO'er, der involverer kunstnere, folkløregupper, lokale aktionsgrupper og sociale tilbud i landbruget (Care Farming), og der fuldt ud tages hensyn til de foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre infrastrukturen for landdistrikternes kulturarv.

1.8. Eksisterende EU-finansieringsstrømme, herunder programmet for udvikling af landdistrikter, bør i stigende grad opfatte kultur som en horisontal værdi og støtte kulturprojekter, herunder dem, der beskytter, fremmer og forbedrer landskaber med biologisk mangfoldighed. Genoprettelse af naturlandbrug og gamle afsidesliggende huse i Pyrenæerne, vinmarker på Santorini, beskyttelse af fælles græsningsarealer i Seica Mare (Rumænien) er gode eksempler, og det samme gælder Leader-kulturprojektet på Lesbos (Grækenland), der støtter integration af migranter. Landbrugsmiljøordninger bør fortsat etablere levesteder i landbrugsdistrikter, og det byggede miljø bør opfylde højere designstandarder, hvor traditionelle kulturmønstre respekteres, men det samtidig egner sig til moderne brug.

1.9. Der bør være støtteforanstaltninger for bæredygtige skovområder og vandveje for at undgå nedbrydning og forurening. Der bør ydes støtte til bevaring af læbælter bestående af træer og kratbevoksning, som tidligere blev anlagt i landdistrikterne (f.eks. i Polen efter Dezydery Chłapowski's idé), og som reducerer jordbundserosion og CO₂-emissionerne samt øger indtjeningen og beriger landskabet.

1.10. Bidraget fra åbent hus-arrangementer i landbruget, skolebesøg i landdistrikter, udstillinger, håndværksmarkeder, andre markeder og kulturfestivaler hjælper byboere til bedre at forstå og værdsætte landdistrikterne og bør gives offentlig støtte, og det samme gælder foranstaltninger, der skal bygge bro mellem land- og byboere gennem kulturprojekter.

1.11. Foranstaltninger for at lære nye generationer om landbokultur og -traditioner gennem innovative moderne udtryk bør fremmes, og de økonomiske og sociale fordele måles, samtidig med at god praksis deles og fejres. Kunstnere og andre inspirerende kulturaktører, som ikke altid er fra lokalområdet, bør støttes i at hjælpe lokalsamfundene med at udnytte det fulde potentiale ved lokale kulturaktiver.

1.12. Det alvorlige tab af håndværksfærdigheder skal afhjælpes gennem øgede investeringer i uddannelse, så tidligere tiders viden overføres fra den ene generation til den næste, og der skabes incitament for innovation. Skoler i landdistrikter bør undervise i beskæftigelsespotentialer ved landdistrikternes aktiver og i eksterne karrieremuligheder. En særlig udfordring ikke kun for unge landbrugere, men for alle unge i landdistrikter består i at udvise iværksætterånd i den måde, hvorpå de værner om deres kulturarv.

1.13. Kulturarven i landdistrikter bør blandt andet fremmes bæredygtigt med henblik på turisme, således at byboere lærer at påskønne de kulturelle værdier i landdistrikterne, og flere vælger at slå sig ned i landdistrikter og arbejde mere afsidesliggende steder.

1.14. Kulturprodukter fra landdistrikter, herunder den gastronomiske arv, bør markedsføres og deres status med geografiske betegnelser beskyttes, så man giver borgerne sikkerhed for kvalitet og sporbarhed.

1.15. Frivilligt arbejde, lokalsamfundsdeltagelse, sociale virksomheder og private virksomheder i landdistrikter bør tilskyndes til at udvikle og dele deres kulturaktiver, herunder fremme mangfoldigheden af sprog og dialekter, til gavn for alle borgere. »Intelligente« landbosamfund bør udnytte den værdi og det potentiale, som deres lokale kulturaktiver rummer, og søge muligheder for samarbejde med lignende grupper andre steder, så der skabes forbindelser, og bl.a. de økonomiske gevinster ved flere turisttilbud forøges.

⁽³⁾ EØSU-konference den 20.-21. juni 2016.

1.16. Selv om projekterne, der skal markere det europæiske år for kulturarv 2018, sandsynligvis vil fortsætte fremover, er det vigtigt at gøre klar status og evaluere de kvantificerbare investeringer og resultater under hensyntagen til økonomiske, sociale og kulturelle faktorer. Der blev afsat omkring 8 mio. EUR til det europæiske år efter trepartsforhandlingerne mellem Europa-Parlamentet og Rådet i 2017. Det må være rimeligt at antage, at en kvantificerbar del af denne støtte blev afsat til landdistrikter.

1.17. Der er behov for mere forskning for at kvantificere og måle kvaliteten af fordelene ved kulturarven og de igangværende kulturaktiviteter for borgernes velvære og for at skabe et grundlag for løsninger til fremtidige foranstaltninger. Stoiske forsvarere af kulturarven har brug for støtte til at byde velkommen til nye migranter og anderledes kulturtraditioner.

1.18. Det haster med foranstaltninger vedrørende konnektivitet inden for transport og digital infrastruktur, som er helt afgørende for, at folk slår sig ned i landdistrikter, og for udviklingen af kulturturisme.

2. Indledning

2.1. I denne udtalelse fokuseres der specifikt på den brede vifte af aktiver og talent i landdistrikter og hos landbobefolkningen og bidraget herfra til Europas kulturarv og på, hvordan denne brede definition af kultur bidrager til mere bæredygtige og velstående landdistrikter. Udvalget støtter det paneuropæiske charter for kulturarven i landdistrikter, som slår til lyd for bæredygtig fysisk planlægning⁽⁴⁾, og henvisningen i Cork 2.0-erklæringen fra 2016: »Arealforvaltning spiller en central rolle i grænsefladen mellem borgere og miljø. Politikker skal fremme leveringen af miljøgoder til offentligheden, herunder bevarelse af Europas natur- og kulturarv«.

2.2. Dette initiativ skal »landdistriktssikres«, og EØSU frygter, at tilstrækkelig viden om det europæiske år ikke vil nå ud til de små lokalsamfund i landsbyer og mindre byer i tide til, at de kan nå at forberede og fejre den brede vifte af kulturelle aktiver, der omgiver dem. Året bør ikke kun være en fejring af fortiden, men også fremme de nye og udfordrende udtryk for menneskers inspiration og færdigheder, der er under udvikling og ofte har rødder i traditioner, som er forankret i landdistrikternes kulturarv i de enkelte lande.

2.3. En fortegnelse over eksisterende kulturaktiviteter og læring fra vellykkede projekter har en reel værdi, men festlighederne i 2018 bør også omfatte nye, innovative kulturbegivenheder, som bygger på fortiden og videregiver kulturarven til nye generationer på en moderne måde og derved skaber nye muligheder for landdistrikter. Under programmet Et kreativt Europa er der iværksat to projekter i landdistrikter, »Roots and Roads« og »Food is Culture«, som vil kunne bidrage til læring og udvikling, hvis de bliver en succes.

2.4. Selv om det er vanskeligt at sætte tal på de økonomiske og sociale gevinster ved kulturaktiviteter (mere end 300 000 arbejdspladser er direkte knyttet til europæisk kultur), tror OECD på, at kultur bør anvendes som en indikator for velvære, og det er vigtigt, at arrangørerne af det europæiske år for kulturarv i 2018 foretager nogle analyser, der kan begrunde fremtidige offentlige investeringer. Der skal foretages en klar opgørelse af, hvor godt det lykkes for det europæiske år at nå ud til landdistrikter og fjerntliggende områder, og hvordan god praksis såsom AlpFoodway⁽⁵⁾ og Ttract⁽⁶⁾-projekterne kan bruges som grundlag for den fremtidige prioritering på europæisk og regionalt niveau.

3. Generelle og særlige bemærkninger

3.1. Landskaber, mosaikken af naturlige geologiske strukturer og menneskets præg på landbrug, skovbrug, søer, floder og bebyggelser er måske den største kulturarv, der findes. Fra nationalparker og Natura 2000-områder til grønne områder i byernes udkant: Skønheden antager mange former og er en inspirationskilde for generationer af kunstnere, musikere, forfattere, dansere og for alle os, der ikke hører hjemme i nogle af disse kategorier. Kommissionens nye kulturdagsorden er temmelig kortfattet med hensyn til fremtidsperspektiverne for landdistrikter. Der står dog, at »renovering og opgradering af

⁽⁴⁾ Resolution nr. 2 fra Den Europæiske Konference af ministre med ansvar for fysisk planlægning/regionalplanlægning i Europarådets medlemslande (CEMAT) om det paneuropæiske charter for kulturarven i landdistrikter: fremme af bæredygtig fysisk planlægning — Landdistrikternes kulturarv som en faktor i den territoriale samhørighed, der blev vedtaget ved CEMAT's 15. møde i Moskva, Den Russiske Føderation, den 9. juli 2010.

⁽⁵⁾ <http://www.alpine-space.eu/projects/youralps/en/home>

⁽⁶⁾ <http://www.ttract.eu/fr/>

kultur- og naturarv [bidrager] til vækstpotentialet og bæredygtigheden. Den integrerede forvaltning af kulturelle og naturmæssige aktiver opmuntrer folk til at opdage og engagere sig i begge«. Mayangnafolket i Nicaragua bruger det samme ord for natur og kultur. Det er økologisk medborgerskab.

3.2. Landbosamfund tilfører endda landskaberne værdi. Det er forvalterne af landbrugs- og skovarealer, ansatte og håndværkere — mænd som kvinder — der har formet disse landskaber. Generationer af dygtige mennesker, der udnyttede jorden og vandet til at skaffe mad og husly og til at generere indkomst. For eksempel har idéen om et bælte af grønne områder og kratbevoksning for at bevare jordbunden, der blev udviklet i Polen i det 19. århundrede, i nyere tid givet landskabet sit helt eget særpræg. De dannede markskel af sten og grene, byggede lader og værksteder. Generation for generation holdt de indfødte husdyrracer, der kunne klare sig i terrænet og klimaet og holdt vegetationen nede. De udviklede særlig lokal gastronomi og folkløse. Vi har også fået en rig arv af fine bygninger — herregårde, slotte, kirker, bondehuse, små møller og butikker på landet som dem, der er blevet nænsomt restaureret på St Fagan Folk-museet i Wales. Vedligeholdelsen af denne type historisk arkitektur sikres ofte gennem private investeringer med betydelig støtte fra staten og fra velgørende organisationer. Et nyskabende projekt i det nordlige Wales udnytter vedvarende energi fra havbunden til opvarmning og holder derved udgifterne til Plas Newydd, en fredet herregård⁽⁷⁾, nede. Ved fejringen af fortid og nutid bør der tilstræbes en balance mellem idealer og menneskets daglige kamp og anstrengelser.

3.3. EØSU værdsætter enhver indsats, også fra The European Heritage Alliance, for at bevare denne kulturarv på en nænsom måde. Restaurering kræver endvidere, at planlægningsmyndighederne er lydhøre over for genopretning af bygninger. REVAB-projektet, som medfinansieres af Erasmusprogrammet, tilbyder uddannelse, der styrker potentialet for genanvendelse af landbrugsbygninger, så man undgår, at de går tabt.

3.4. Landbobefolkningen skabte deres egen kultur, som afspejlede deres arbejde, fritid og udfordringerne i deres samfund i alle former for kunst, idræt og andre aktiviteter i lokalsamfundet. Landdistrikterne er ofte vigtige centre for de mange mindretalssprog og dialekter. Stednavne på landsbyer, gårde og marker har en vigtig betydning, som skal forstås og respekteres. De har skabt og skaber stadig en kulturarv af værdi for samfundet som helhed.

3.5. Deres økonomiske aktiviteter udvikler sig imidlertid også og forsvinder undertiden. Ikke alle landskaber er uberørte. Nogle bærer præg af industriel udnyttelse, krige og plyndringer, ødelæggelser som følge af tørke, oversvømmelse eller brand eller sågar overudnyttelse forårsaget af alt for voldsom og koncentreret turisme. De har alle en historie at fortælle, erfaringer at videregive. Modvirkning af effekten af klimaændringer vil kræve en positiv indgriben for at bevare diversiteten, og at der er erfaringer at tage af. Bevarelsen af forbindelserne med fortiden kaldes for »levering af offentlige goder«, og uden bæredygtig biodiversitet, nænsom planlægning og styret adgang ødelægges landskaber. Selv det kunstneriske kulturelle manifest udvandede, når befolkningen i landdistrikter falder til under bæredygtige niveauer.

3.6. Eurostat 2017 bemærker, at mere end en tredjedel af europæerne ikke deltager i kulturaktiviteter, og derfor er udvikling af kulturturisme i landdistrikter kombineret med sundheds- og fritidsaktiviteter en vigtig bro mellem by- og landbefolkningen og vil også være det fremover. Byen Galway er et godt eksempel på kulturpartnerskaber mellem land og by, og initiativet med europæiske kulturhovedstæder (f.eks. Plovdiv i Bulgarien og Matera i Italien i 2019) bør altid fremvise de kulturelle kendetegn ved såvel land som by. I Wales har Heritage Statutory Body, CADW, et åbent hus-initiativ, som er en del af et projekt med 50 lande, der hjælper borgerne med at spore forandringernes fodaftryk og opnå en bedre forståelse af, hvad der har skabt dem — »for at planlægge din fremtid skal du forstå din fortid.«

3.7. I Grækenland er et andet eksempel på videndeling Art Farm⁽⁸⁾, der er udviklet af Sotiris Marinis. I landsbyen Megali Mantinea på Vestmani har han bygget træhuse og et kursuscenter, hvor han arbejder ud fra princippet om, at »en oplevelse her er undervisning i vores landdistrikter og kulturarv«.

⁽⁷⁾ <https://www.bangor.ac.uk/studentlife/studentnews/gift-s-marine-renewable-visit-to-plas-newydd-18421>

⁽⁸⁾ <https://www.facebook.com/agroktima.artfarm/>

3.8. Kulturturisme i landdistrikter findes allerede og genererer stadig flere indtægter og samfundsressourcer og danner grundlag for fælles investeringer. Ansvar for at beskytte og støtte Europas kulturarv er en national, regional og lokal kompetence, og en følelse af stolthed i befolkningen er helt afgørende. EU-institutionerne kan fremme en følelse af fælles europæiske værdier, skabe incitamenter og fremme god praksis og erfaringsdeling⁽⁹⁾. Traditionelle regionale madopskrifter, øl og vine, klædedragter og musik, sådan som de udstilles under Den Grønne Uge i Berlin⁽¹⁰⁾, tiltrækker hvert år tusindvis af internationale besøgende og kan bidrage til at skabe forbindelse mellem nutid og fortid. En direkte forbindelse mellem fødevarer og håndværk og producenter og forbrugere i landdistrikter via landbrugsmarkeder og salg over internettet vinder stadig større udbredelse — f.eks. de lokale REKO-fødevarergrupper i Finland.

3.9. Plads til at være alene, hvor man kan høre og kigge på fuglene og opleve skovene — træernes mangfoldighed og lægeplanter — bidrager alt sammen til at udvide borgernes nysgerrighed, lyst til at udforske samt velvære. Flere valgmuligheder og muligheder for at gå på opdagelse skaber mindre risiko for overkoncentration på sårbare steder, således at der på grundlag af kerneaktiverne i landdistrikter skabes økonomisk og beskæftigelsesmæssig merværdi i mere fjerntliggende områder, en værdi, som intelligente landsbyer og lokalsamfund allerede værdsætter. I bjergområderne i Lombardiet styrker AttivAree-projektet befolkningens tilhørsforhold ved at skabe opmærksomhed om naturarven gennem kunsten. Det gør endvidere en indsats for at renovere vandrehjem og skabe flere indkvarteringssteder i afsidesliggende landsbyer som Lavenone⁽¹¹⁾. Rejsebureauer bør tilskyndes til at samarbejde med iværksættere og sociale virksomheder i fjerntliggende områder om at fremme bæredygtig kulturturisme.

3.10. Formidling og skildring af kulturinformation ved hjælp af digital teknologi vil på en kreativ måde indsnævre kløften mellem by og land og mellem yngre og ældre generationer, der ellers var ved at blive bredere. Projekter som YourAlps⁽¹²⁾, der hos de unge skaber interesse for kultur- og naturarven i bjergene, hilses velkommen. Der findes mange nye eksempler på innovative måder at fremvise kulturtraditioner på, f.eks. kunstprojektet i Aasted i Danmark og landsbyen Pfyen i Schweiz. Disse projekter, der udspringer af lokale initiativer og identificerede lokale behov, anvender deltagelsesbaserede processer, som i sig selv er en del af Europas kulturtradition. Der bør stilles offentlige og private midler til rådighed på europæisk, nationalt og regionalt niveau for at fremme investeringer i lignende initiativer.

3.11. Nye digitale værktøjer anvendes også i stigende grad, f.eks. i tidligere og nuværende konfliktområder, til at genskabe vigtige historiske steder, der er blevet ødelagt på grund af krig, eller fordi de er blevet forladt. Teknologien kan anvendes til at læse gravsten og utydelige manuskripter mere præcist⁽¹³⁾. Udvalget glæder sig over Kommissionens planer om en »Digital4Culture«-strategi og forventer, at den vil omfatte alle aspekter af relevans for landdistrikter. MEMOLA-projektet anvender f.eks. 3D-scanninger af gamle kunstvandsingsområder til at lære om nye kunstvandsingsprocesser.

3.12. Der er behov for mere forskning for at forstå, hvordan kulturelle aktiviteter påvirker mennesker, og de sundhedsmæssige fordele forbundet dermed for alle aldersgrupper, men især for mennesker med fysiske og psykiske lidelser⁽¹⁴⁾. Dog finansierer de nuværende Erasmus+-programmer såsom TEMA Masters i øjeblikket gode forskningsmuligheder. På Horisont 2020-konferencen på højt niveau i forbindelse med det europæiske år for kulturarv om innovation og kulturarv⁽¹⁵⁾ blev der efterlyst en yderligere forskningsindsats for at identificere prioriteter og bedste praksis for fremme af kulturaktiviteter.

3.13. Initiativer, der støttes af velgørende og filantropiske fonde, har ydet et betydeligt bidrag til bevarelsen af naturområder og støtteaktiviteter, ofte gennem sociale virksomheder, der fremmer udviklingen af landdistrikter på en bæredygtig måde. Den finske kulturfond støtter forskning i foranstaltninger, der skal forhindre rester fra landbruget i at påvirke vandkvaliteten i Østersøen. Den samarbejder med landbrugere, idet den tror på, at mere biodiversitet er lig med et rigere landskab. Andre velgørende initiativer er velkomne, f.eks. de waliske skolers Cultural Heritage Trust, der fremmer

⁽⁹⁾ EØSU's udtalelse om Ny kulturdagsorden (endnu ikke offentliggjort i EUT).

⁽¹⁰⁾ <https://www.gruenewoche.de/>

⁽¹¹⁾ AttivAree-projekt i Lombardiet.

⁽¹²⁾ <http://www.alpine-space.eu/projects/youralps/en/home>

⁽¹³⁾ Projekt iværksat af Andrew Skerrett og præsenteret ved høringen i studiegruppen i Cardiff den 24. juli 2018.

⁽¹⁴⁾ Innovate Trust — Positive resultater fra dage i marken, havebrugsprojekt.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/events/innovation-and-cultural-heritage-2018-mar-20_en

kulturkonkurrencer mellem skoler, hvor de unge deltager i at definere og levere deres udvalgte kulturaktivitet⁽¹⁶⁾. Et eksempel, som giver de unge mulighed for at udforske deres kulturarv, er skolen i Piscu⁽¹⁷⁾ i Rumænien, som både er en skole med speciale i kulturarv og arrangør af workshops og konferencer. EØSU tog selv imod elever fra skoler over hele Europa i marts 2018 for at diskutere deres kulturelle prioriteringer under banneret »Dit Europa, din mening!«⁽¹⁸⁾. De konkluderede: »Jeg vil gerne bo i et Europa, der værdsætter og beskytter alle former for kultur... vi ønsker at undgå elitisme og udbrede kulturen... men også at have mulighed for at skabe vores egen...«. I Giffoni, en landsby i det sydlige Italien, lavede omkring 300 studerende film og videoer for at gøre reklame for deres region.

3.14. Investeringer fra offentlige kilder bør »landdistriktssikres«, så der i nye finansieringsstrømme indgår støtte til det løbende bidrag fra landbrugsfamilier og ansatte i landbruget og til NGO'er, der involverer kunstnere, folkloregrupper, lokale aktionsgrupper og sociale tilbud i landbruget (Care Farming), og der fuldt ud tages hensyn til de foranstaltninger, der er nødvendige for at forbedre infrastrukturen for landdistrikternes kulturarv.

3.15. Der er mulighed for flere tematiske og geografiske sammenhænge, hvilket tillige efterspørges af kulturtureister. Projekter med fælles branding og fælles adgang er velkomne. Landsbyer og landbrugsudstillinger i småbyer og nationale begivenheder som Royal Welsh i Builth Wells⁽¹⁹⁾, der tiltrækker omkring 240 000 besøgende, og litteraturfestivalen i Hay on Wye, der henter omkring 21 mio. GBP hjem til et lille område på landet, yder et betydeligt økonomisk og socialt bidrag. Åbent hus på landbrugsbedrifter, markeder, kulturfestivaler som Llangollen International Eisteddfod, koncerter, processioner som den i Veurne i Belgien, smalsporede jernbaner med damplokomotiver, stavgang og traditionelle dansetrupper bidrager alle til at vedligeholde og gøre reklame for landdistrikternes kulturarv. Frivilliges bidrag til disse arrangementer gennem mange generationer er i sig selv en betydelig del af vores kulturarv. Det europæiske volontørcenters arbejde og nationale og regionale frivillige organisationers arbejde med at fremme frivilligt arbejde af høj kvalitet på kulturområdet værdsættes højt, og de tilskyndes til at fortsætte deres værdifulde indsats, herunder tilbud om undervisning i sundhed og sikkerhed for at garantere sikre og behagelige oplevelser for både frivillige og turister.

3.16. Der er dog en voksende mangel på dygtige håndværkere, der kan videregive viden og uddanne en ny generation i, hvordan man beskytter og udvikler denne mangfoldige kulturarv. JEMA-initiativet⁽²⁰⁾, der startede i Frankrig, gør regelmæssigt reklame for håndværkerarbejde og behovet for at uddanne nye generationer. Afhjælpsningen af dette behov er en god lejlighed til at skabe kontakter på tværs af generationerne gennem og med henblik på kulturelle formål. Det er vigtigt med mere praktisk uddannelse og anerkendelse af erhvervede færdigheder inden for de eksisterende EU-programmer og nationale/regionale programmer, som ikke blot bør have fokus på eksisterende håndværksmæssige og miljømæssige færdigheder, men også på mentorarbejde, udvikling af nye teknikker og iværksætterier på kulturområdet. Der er behov for støtte til kunstnere og andre i deres arbejde med lokale skoler på land og i by, herunder udvikling af kulturelle idéer på tværs af generationer og mellem etniske grupper.

3.17. Deltagelsesbaseret demokrati er også en del af kulturarven fra landdistrikter. Europa har en stærk tradition for solidaritet i lokalsamfundet og for at afhjælpe isolation og vanskelige forhold gennem aktiviteter i lokalsamfundet, hvoraf mange tager udgangspunkt i kultur. Udvikling af lokalt, bæredygtigt lederskab og realisering af lokale prioriteter gennem lokaludvikling styret af lokalsamfundet og Leader-metoden føjer nye aspekter til traditionen med organiserede borgergrupper og bevægelser. Sociale og kulturelle aktiviteter bidrager til at knytte folk sammen i geografiske områder med sparsomme offentlige og private tjenester. Traditionen med en frivillig indsats — ofte som den sidste udvej — sikrer opretholdelsen af følsomme og sårbare landskaber, hvor mennesker kan overleve. Offentlig støtte til den slags aktiviteter er altafgørende.

Bruxelles, den 19. september 2018.

Luca JAHIER
Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹⁶⁾ [https://jamesprotheroe.wordpress.com/Darren Park Primary School, Ferndale.](https://jamesprotheroe.wordpress.com/Darren-Park-Primary-School-Ferndale)

⁽¹⁷⁾ <http://piscu.ro/piscu-school/#>

⁽¹⁸⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/civil-society-citizens-participation/your-europe-your-say>

⁽¹⁹⁾ <http://www.rwas.wales/royal-welsh-show/>

⁽²⁰⁾ Journées Européennes des Métiers d'Art <https://www.journeesdesmetiersdart.fr/>